

ת"פ 25940/05/16 - מדינת ישראל נגד אברהם אוחנה

בית משפט השלום בראשון לציון

19 מרץ 2019

ת"פ 25940-05-16 מדינת ישראל נ' אוחנה (עציר)
ת"פ 68167-01-17 (שלום-אשקלון)
ת"פ 2530-03-16 (שלום-באר שבע)
פל"א 8779-01-18 (תעבורה-פ"ת)

בפני	כב' השופטת הבכירה שירלי דקל נוה
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	אברהם אוחנה

החלטה

כללי

זוהי החלטה בנושא חילוט רכב מסוג יונדאי טוסון מ"ר 1306673 (להלן: "**הרכב**"), בו נהג הנאשם בעת ביצוע העבירות נושא כתב האישום של בית המשפט באשקלון, ת"פ 68167-01-17 (להלן: "**התיק המצורף**").

רקע

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירות המיוחסות לו בארבעה כתבי האישום המפורטים בכותרת, לרבות בתיק המצורף.

בכתב האישום בתיק המצורף, הורשע הנאשם בארבע עבירות של פריצה לרכב, ארבע עבירות של גניבה מרכב, שתי עבירות של חבלה במזיד ברכב ועבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה.

הנאשם התפרץ במועדים שונים, לארבעה רכבים, אשר חנו במקומות שונים, כאשר למקומות אלו הגיע ברכב שחילוטו מבוקש.

בכתב האישום בתיק המצורף הודיעה המאשימה כי תבקש לחלט את הרכב, ששימש את הנאשם לביצוע העבירות.

הרכב נתפס על ידי המשטרה, והוגשה בקשה לבית משפט השלום באשקלון (ה"ת 33858-03-17) על ידי אמו של הנאשם להורות על החזרת התפוס. ביום 23.3.17 ניתנה החלטה לפיה קיים פוטנציאל חילוט של הרכב בסיומו של ההליך הפלילי, והורה על שחרור הרכב בתנאים שכללו הפקדה במזומן וערבויות שונות.

עד היום לא מולאו תנאי השחרור שנקבעו בהחלטה, והרכב נותר בידי המשטרה.

במסגרת טיעוניה לעונש, ביקשה המאשימה לחלט את הרכב. בהמשך לכך, ב"כ הנאשם טען כי הרכב לא רשום על שם הנאשם אלא על שם אמו של הנאשם, דורית אוחנה, והרכב משמש את אביו החולה ובני משפחתו השונים.

בהתאם להסכמת הצדדים, נקבעה כי החלטה בנושא חילוט הרכב תינתן לאחר שימוע גזר הדין, בין היתר, מאחר שניתנה לאמו של הנאשם הזדמנות להתייצב בבית המשפט ולהוכיח טענותיה.

בדיון שהתקיים ביום 23.12.18 נחקרה אמו של הנאשם על ידי הצדדים. במהלך הדיון, התנגד ב"כ הנאשם לבקשת המאשימה להגשת הודעותיו של הנאשם במשטרה, נוכח העובדה כי הנאשם לא הובא לדיון על ידי השב"ס, וזאת על אף שלא הובא על פי בקשתו הוא. בשל האמור, נקבע מועד נוסף לדיון לשם התייצבות הנאשם.

בדיון מיום 5.3.19 נחקר הנאשם ומסר את גרסתו לאירוע, ובמקביל הוגשו על ידי המאשימה שתי הודעותיו שנגבו על ידי המשטרה (מש/2 ו-מש/3). במסגרת הדיון שהתקיים שטחו הצדדים את טענותיהם לעניין החילוט והגישו ראיות, כפי שיפורטו להלן.

עדות אמו של הנאשם

בעדותה מסרה אמו של הנאשם, שהיא הבעלים הרשום של הרכב, כי רכשה את הרכב לפני למעלה משנה טרם תפיסתו על ידי המשטרה בסכום של כ-26,000 ₪. לדבריה, במשך כחודשיים נהגה ברכב ואז קנה לה בן זוגה רכב אחר.

אמו של הנאשם העידה כי מסרה את הרכב לחדווה, בת זוגו של הנאשם, שהייתה באותה עת בהריון, ונזקקה לרכב לשם הגעה לטיפולים רפואיים שונים, עד שהרכב נתפס על ידי המשטרה בשל העבירות נושא כתב האישום בתיק המצורף שביצע הנאשם.

עוד מסרה אמו של הנאשם כי בעת שקנתה את הרכב היה בבעלותה רכב נוסף מסוג הונדה אותו העמידה למכירה, אולם רכב זה נגנב.

אמו של הנאשם הכחישה את דברי הנאשם בהודעותיו במשטרה בהן מסר כי הרכב שייך לו ונרשם על שמה אך בשל חובות כספיים בהם היה שקוע באותה עת בגינם הוטלו עיקולים על רכושו.

עדות הנאשם

הנאשם הופנה להודעותיו במשטרה בהן מסר כי הרכב אמנם היה רשום על שם אמו, אולם שימש אותו בפועל, וכי הרישום על שם אמו נעשה בשל חובותיו והעובדה כי חשבונו היה מעוקל (מש/2, ש' 92-94 וכן מש/3, ש' 24-27).

הנאשם חזר בו מהדברים שמסר בהודעותיו וטען כי אמר דברים אלו במשטרה כיון שלא רצה לסבך את אמו ועל מנת למנוע ממנה להגיע לחקירה או לבית משפט.

הנאשם העיד כי הרכב שייך לאמו, והיא העמידה אותו לשימוש בת זוגו, שהייתה בעת ביצוע העבירות בתיק המצורף בהריון ונזקקה לו על מנת להגיע לבית החולים. הנאשם הוסיף כי נטל את הרכב ללא ידיעת אמו.

טענות ב"כ הצדדים

ב"כ המאשימה כי יש להורות על חילוט הרכב, מאחר שהוא רשום על שם אמו של הנאשם באופן פורמלי בלבד.

ב"כ המאשימה הפנה לעדותה של אמו של הנאשם ולהודעותיו של הנאשם במשטרה (מש/2-מש/3), וטען כי הם מלמדים כי עסקין ברישום כוזב וכי בפועל היה הרכב בשימוש האישי של הנאשם ומשפחתו, ולא נרשם על שמו רק בשל חובות ועיקולים.

עוד ציין ב"כ המאשימה כי בהתאם לרישום במשרד הרישוי, במועד בו נרשם הרכב על שם אמו של הנאשם היה בבעלותה רכב אחר, כך שלא הייתה זקוקה בפועל לרכב נוסף.

ב"כ הנאשם טען כי אין מקום להורות על חילוט הרכב. לדבריו, נוכח עונש המאסר הכבד שהושת על הנאשם הכולל 48 חודשי מאסר, והעובדה כי בצד עונש זה הושתו על הנאשם אף עונשים כלכליים בדמות קנס ופיצוי, ובשים לב לכך שלנאשם ולבת זוגו תינוק משותף, אין מקום להורות על השתת ענישה נוספת בדמות חילוט.

ב"כ הנאשם טען כי לו אמו של הנאשם ובת זוגו היו יודעות שבכוונתו של הנאשם לבצע עבירות עם הרכב, הן היו מונעות זאת ממנו. עוד הוסיף וטען כי מאחר שהרכב ניתן לבת זוגו של הנאשם על ידי אמו, לא מדובר ברכב של הנאשם, וכי חילוט הרכב יקשה על בת זוגו של הנאשם, אשר עתידה לגדל את ילדם בכוחות עצמה נוכח מאסרו של הנאשם.

דין והכרעה

הבסיס הנורמטיבי לחילוט

סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "הפקודה") מסדיר את סמכות המשטרה לתפוס כל חפץ, אם יש לשוטט יסוד סביר להניח כי נעברה בו עבירה.

סמכות החילוט מוסדרת בסעיף 39(א) לפקודה:

"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32 או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם."

בהתאם לסעיף 40 לפקודה, אדם הטוען לבעלות או זכות על החפץ אותו מבוקש לחלט, רשאי לבקש מבית המשפט שלא להורות על חילוטו.

ההלכה הפסוקה הדגישה כי במקרה בו מבוקש חילוט רכב, לא הבעלות הפורמלית היא זו שקובעת, אלא הבעלות המהותית, קרי זהותו של מי שהשתמש ברכב בפועל (ע"פ 1000/15 אבו אלחוזה נ' מדינת ישראל, פס' 23(3.7.15)). עוד נקבע כי על בית המשפט לבחון את עוצמת הזיקה ומהותה בין החפץ אותו מבקשים לחלט לבין העבירה בה הורשע הנאשם, וכי על החילוט להיעשות בשים לב ליתר מרכיבי הענישה.

מן הכלל אל הפרט

כמפורט לעיל, בתיק דנא העלה ב"כ הנאשם שתי טענות עיקריות המצדיקות לשיטתו את מניעת חילוטו של הרכב - האחת, כי הרכב אינו בבעלותו של הנאשם, אלא בבעלות אמו, והיא השאילה אותו לטובת בת זוגו של הנאשם לאור הריונה; והשנייה, כי נוכח יתר רכיבי הענישה שהושתו על הנאשם, בדגש על תקופת מאסרו והענישה הכספית שהושתה עליו, אין מקום להשית עליו ענישה נוספת בדמות חילוט.

בענייננו, הרכב נתפס על ידי המשטרה בהתאם לסמכות המסורה לה בסעיף 32 לפקודה.

הרכב שימש כרכיב מהותי בביצוע העבירות נושא כתב האישום בתיק המצורף, שעה שהנאשם הודה כי נהג ברכב באותה עת, והגיע עם הרכב למקומות ביצוע ההתפרצויות. הדבר מלמד באופן מובהק על הזיקה המשמעותית בין הרכב לבין העבירות בהן הורשע הנאשם על בסיס הודאתו, ומקים בסיס משפטי לחילוטו.

אשר לשאלת הבעלות ברכב, הרכב רשום על שם אמו של הנאשם, אולם רישום בעלות ברכב הינו דקלרטיבי בלבד, ומהחומר שהוצג לפניי עולה תמונה ברורה לפיה הבעלות המהותית ברכב הייתה של הנאשם, ואפרט.

ראשית, במועד ביצוע העבירות היה בבעלותה של האם רכב אחר אשר שימש אותה.

שנית, אף שאמו של הנאשם טענה בתוקף כי השאילה את הרכב לבת זוגו של הנאשם שישמש אותה לצרכיה, ולא ידעה כי בנה עושה שימוש ברכב, הרי שמדבריה עלה כי הרכב לא היה בכל אותה עת בשימושה.

מעבר לכך, אמו של הנאשם אף לא הביאה כל תימוכין לגרסתה זו, ואף בת זוגו של הנאשם לא הגיעה לעדות כדי לתמוך בטענה, אף שהייתה לה אפשרות לעשות כן.

יתר על כן, אף אם הרכב שימש את בת זוגו של הנאשם, הרי שלא מן הנמנע כי גם הנאשם יעשה בו שימוש שכן השניים הם בני זוג, כפי שאכן ארע בפועל.

שלישית, אמו של הנאשם לא הביאה כל אסמכתא לכך שהרכב נרכש על ידה מכספה האישי.

זאת ועוד, פיקטיביות הרישום של הבעלות על הרכב נלמדת מהודעותיו של הנאשם במשטרה, המעידות כי הרכב נרשם על שמו אך בשל חובותיו הכספיים -

כך לדוגמה בהודעת הנאשם מיום 24.1.17 - שנגבתה במועד בו נתפס על ידי המשטרה, שהוא גם מועד ביצוע העבירות נושא האישום השני בכתב האישום המצורף, ב-ש' 92-96 (מש/2) נשאל הנאשם "הרכב שנהגת בו היום הוא שלך?" והשיב "הוא רשום על שם אימא שלי, אבל הוא שייך לי, אני פשוט רשמתי אותו על שם אימא שלי כי אני בחובות והחשבון שלי מעוקל".

גם בהודעתו השנייה של הנאשם במשטרה, שניתנה יומיים לאחר מכן, ביום 26.1.17, מסר הנאשם תשובות דומות (מש/3) -

"ש: עם איזה רכבים אתה משתמש בדרך כלל?

ת: עם רכב יונדאי טוסון של אימא שלי.

ש: כמה זמן אתה משתמש ברכב של אימא שלך?

ת: כמה ימים

...

ש: לפני שבועיים הרכב נקנה על ידי אימא שלך?

ת: על ידי חדווה, חדווה רשמה אותו על שם אימא שלי כי חדווה מעוקלת בחשבון שלה

ש: זאת אומרת שלאימא שלך אין כלל נגיעה לרכב היונדאי טוסון שנתפסת אתו?

ת: לא

ש: יש לאימא שלך מפתחות של הרכב?

ת: לא

ש: איזה רכב היה לך ולחדווה שהייתם משתמשים בו לפני היונדאי טוסון שאנחנו מדברים עליה?

ת: היה לה יונדאי אקסנט כחולה גם על אימא שלי

ש: כמה זמן רכב היונדאי אקסנט היה אצל חדווה?

ת: שנה בערך, אותו דבר חדווה משתמשת ברכב אבל הוא רשום על של אימא שלי, ואין לאמא שלי שום קשר לרכב הזה, אני אפילו לא יודע אם היא ראתה אותם אי פעם את הרכבים האלה".

בהקשר זה יצוין כי לא נתתי אמון לגרסה הכבושה של הנאשם שמסר במסגרת הדיון בבקשה לחילוט, לפיה גרסתו במטרה לא הייתה אמת ונמסרה במטרה שלא לסבך את אמו בהתדיינויות בבתי משפט.

בנסיבות אלו, חרף העובדה שהבעלות ברכב רשומה על שם אמו של הנאשם, היא לא הרימה את נטל ההוכחה הדרוש כדי לסתור את הראיות כי מדובר ברישום פורמלי בלבד, ומשכך יש להעדיף את עמדת המאשימה לפיה לנאשם הבעלות המהותית ברכב.

אשר לטענת ב"כ הנאשם כי אין מקום להורות על חילוט הרכב נוכח יתר רכיבי הענישה שהושתו על הנאשם והפגיעה שעלולה להיגרם לבת זוגו של הנאשם נוכח החילוט, אציין כי איני סבורה שעונש המאסר והענישה הנלווית מאיינים את אפשרות חילוט הרכב, שעה שעסקינן בעונש כולל בארבעת התיקים בהם הורשע, ובשים לב לכך שכלל הענישה הכספית שהושתה על הנאשם הסתכמה בסכום של 8,250 ₪ בלבד, שרובו נועד לתשלום פיצוי לטובת המתלוננים השונים.

זאת ועוד, לא הוצגו לפניי כל מסמכים רלוונטיים שיש בהם כדי ללמד על מצבם הכלכלי של הנאשם ובת זוגו, שיש בהם כדי להצדיק את דחיית בקשת החילוט. עוד יצוין כי בגזר הדין התחשבתי בתקופת המאסר שהושתה על הנאשם ועל כן הוטל עליו קנס כספי מתון בלבד, אין מקום להתחשבות נוספת, והחלטת החילוט לא הייתה משנה את תוצאת גזר הדין.

בשולי הדברים יצוין כי עיינתי בפסק הדין אליו הפנה ב"כ הנאשם - ת"פ (מח'-מרכז) 33986-04-18 מדינת ישראל נ' דעאס (16.1.19), אולם לא מצאתי להשליך ממנו לעניינו, שעה שמצוין בו במפורש כי ראוי להימנע מהחילוט לאור יחסיות הענישה, דהיינו בשים לב לחלקו היחסי של הנאשם במסכת העבריינית כולה ולאור העונשים הכספיים שהוטלו על הנאשם הנוסף בתיק, כששיקולים אלו אינם מתקיימים כלל בתיק דנא.

סוף דבר

נוכח בעלותו המהותית של הנאשם על הרכב, הזיקה המובהקת בין הרכב לבין ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם

במסגרת התיק המצורף, בשים לב לחומרת העבירות וליתר הנסיבות, אני דוחה את טענות הנאשם ואמו, ומורה על חילוט הרכב לטובת אוצר המדינה.

המזכירות תשלח החלטה זו לב"כ הצדדים וכן לאמו של הנאשם באמצעות דואר רשום.

54678313

ניתנה היום, י"ב אדר ב' תשע"ט, 19 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.